

O predstavi "Greta, stranica 89"

„Greta, stranica 89“ po tekstu Luka Hibnera, a u režiji Borisa Liješevića, je komad o pozorištu kao takvom. Hibner, jedan od najznačajnijih nemačkih dramatičara srednje generacije i nihilista po uverenju uspeo je u svojoj nameri da predstavi ogoljeni proces, tačnije fazu u radu, korak ka stvaranju pozorišne predstave, pritom ciljano potpuno razbijajući scensku iluziju. Kroz paletu koju sačinjava osam različitih tipova umetnika (glumica, reditelja i dramaturškinje), kao stubova pozorišta, prikazanih nadasve vrcavo, živo i autentično provode nas junaci glumeći sami sebe. Vrata ovog, za širu publiku ezoteričnog sveta, otvaraju uvek jednako maestralna, unikatna u svom izrazu i energiji Jasna Đuričić i njen partner, srčani i ubedljivi Boris Isaković. Predstava, repetitivna u svojoj biti, iznova ali kroz osam različitih tipova prikazuje radnju 89-te stranice Geteovog „Fausta“, scenu sa škrinjom. Liješević, koji i sam ističe kako suština teatra nije u danas skoro neograničenim mogućnostima koje pozorišni reditelji rabe kako bi parirali sadržajima koji nam pažnju okupiraju veći deo dana, već u onom iskonskom - glumac na pozornici, gledalac u publici. Glumac koji se nesebično daje, emitujući impuls i gledalac, svega par metara dalje, koji energiju prima i vraća je nazad u vidu aplauza. A aplauza je, opravdano, bilo. Dakle, Liješević je svojom svedenom režijom uspeo u svojoj zamisli - iako mu se na teret može staviti ne tako čist mizanscen. Prenaglašeni pa čak i kičastu tipovi umetnika zahvaljujući šarmu tandema Đuričić - Isaković nijednog trenutka ne prelaze granicu lošeg ukusa, već naprotiv, bivaju beskrajno šarmantni i zavodljivi u svojoj igri. „Greta, stranica 89“ nije predstava koja će vas **tokom svog trajanja** naterati da se zamislite nad nekim egzistencijalnim pitanjima, niti će publika tokom trajanja se provozati rolerkosterom emotivnih stanja - ne. „Greta, stranica 89“ je **mala, nenametljiva, topla, iskrena i komična predstava koja nije upala u zamku banalnog, plitkog, prostog i niskomimetskog humora**. I to je najveći kvalitet ove predstave. Pitanja su sakrivene

duboko u motivaciji junaka i do njih gledalac dolazi kasnije, kad se svetla na pozornici ugase. Dramaturški aspekt je uspeo utoliko što da i pored ujednačenog ritma, budući da je svaka *mirkopriča*, manje - više, jednako zastupljena, predstava ni na trenutak nije monotona. Uz to, brojne reference na domaću pozorišnu scenu uspešno približavaju ovu, na prvu loptu samo, predstavu možda bliskiju publici koja se *prepoznaje*. "Greta, stranica 89" šalje umnogome univerzalniju poruku nego što se ona zbog svog utemeljenja u pozorištu (odnosno, umetnosti) može činiti. Ova predstava govori o neprikosnovenom ali neopravdanom autoritetu protiv kog se **ne može**. Ukazuje na problem seksizma i objektivizacije jednako kompetentne žene u ma kom poslu. Upire prst u nestručnost ili neposvećenost onih koji se za sve pitaju. Skreće pažnju na opasni amaterizam i diletantizam kakav je realnost u svim sferama. Ovo su samo neka od mnogih pitanja koja ostaju da lebde oko nas nakon što nas prođe prvi udar smeha. "Greta, stranica 89" ne daje odgovor na njih jer ih, bar ne transparentno, ni ne postavlja. Baš kao i danas svedoci smo sveopšte hipokrizije, živimo u matriksu samo što u ovom našem umesto da biramo između crvene ili plave svako jutro popijemo šaku mešanih pilula i...živimo. Da, "Greta, stranica 89" prikazuje pristup pseudo umetnički reditelja koji se falusom vodi kao svetim totemom ali zalazi mnogo dublje, u srž. Što i ne treba da čudi jer ako sagledamo širi kontekst i sam Gete je u "Faustu", dramskoj tragediji, delu koje prožima sudar metafizičkog i ljudskog što se možda i najviše oslikava *Margaretinoj pesmi* - traktatu o egzistencijalnim pitanjima.

Baš kao što ni kada Margareta u Geteovom "Faustu" kada pronade *škrinju sa zlatom*, što je scena za koju tokom trajanja predstave različiti tipovi reditelja traže ključ, *koja bi rešila njen socijalni problem a cilj učinila ostvarljivim* - ona se jednostavno odriče jer smatra da joj ta divota ne pripada. Zašto? Zato što je Margareta oličenje skromnosti i jednostavnosti u moru onoga što nije odolelo savremenim uticajima. Baš tako i predstava „Greta, starnica 89“ kao jedna nepretenciozna predstava ali nadasve kvalitetna i dobra zaslužuje pažnju i ogromnu podršku. Uz podsmeh, odnosno satiričan pristup *pomalo zaoštrenim* tipovima koje Jasna Đuričić i Boris Isaković sjajno donose, ni na trenutak ne upadajući u

potencijalnu zamku *istosti*, uz intelektualno stimulišuće napisan tekst kao i nenametljivu Liješevićevu režiju u službi radnje - kvalitetna predstava "Greta, stranica 89" ispunjava (i više nego) sva očekivanja.

Jelena Jovanović